

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie január 2012

IV. senát

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 381/2011
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	13. decembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určenia otcovstva, zverenia do výchovy matky a priznania výživného, ktoré začalo v roku 1989. Označeným odporcom bol rakúsky štátny občan.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, spory o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu vo všeobecnosti nie sú po právnej stránke zložité a patria do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, no na druhej strane možno najmä vzhľadom na nutnosť vykonania znaleckého dokazovania hodnotiť preskúmané konanie ako fakticky zložité. Z pohľadu sťažovateľa ide o citlivú vec majúcu pre jeho osobný status mimoriadny význam, čo vyžaduje zo strany všeobecného súdu osobitný prístup.</p> <p>2. Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu nezistil žiadnu okolnosť spôsobenú sťažovateľom, resp. do nadobudnutia jeho plnoletosti jeho zákonnou zástupkyňou, ktorú by v súvislosti s priet'ahmi v konaní bolo potrebné pripísať na ich ťarchu.</p> <p>3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v posudzovanom konaní, z vykonaných procesných úkonov okresného súdu vyplýva, že jeho postup v prevažnej časti trvania napadnutého konania charakterizovala nečinnosť a neefektívnosť. Neefektívnosť postupu okresného súdu je charakteristickou črtou pre takmer celý priebeh napadnutého konania, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony okresného súdu. Je neprijateľné, aby právna neistota v konaní pred všeobecným súdom nebola odstránená ani po uplynutí takmer 23 rokov od jeho začatia. Účelom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť. Ak napr. porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) prekročí takú intenzitu, že to signalizuje zo strany príslušného všeobecného súdu odmietnutie možnosti domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, tak možno urobiť záver o tom, že takýmto postupom súdu došlo, resp. dochádza aj k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Bolo porušené právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré svojou intenzitou nadobudlo aj charakter porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p>

	Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	IV. ÚS 47/03, IV. ÚS 260/04, IV. ÚS 127/08, I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96,

spisová značka	IV. ÚS 422/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	13. decembra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v trestnom konaní (rozhodnutie o priznaní odmeny za obhajobu v trestnej veci)
ratio decidendi	<p>1. Rozhodovanie o nároku sťažovateľa na vydanie rozhodnutia o priznaní odmeny za obhajobu nemožno zo skutkového ani právneho hľadiska považovať za zložitú vec. Ani okresný súd v danom prípade nepoukazoval vo svojom vyjadrení k sťažnosti na skutkovú či právnu zložitost' veci.</p> <p>2. Sťažovateľovi nemožno pripísať na ťarchu žiadnu skutočnosť, ktorá by prispela k predĺženiu namietaného konania. Sťažovateľ sa aktívne domáhal rozhodnutia vo veci.</p> <p>3. Okresný súd od 18. júna 2010, keď mu bol doručený návrh sťažovateľa na vydanie rozhodnutia o priznaní odmeny za obhajobu do 16. augusta 2011, keď o návrhu sťažovateľa rozhodol uzneseniami, vo veci bez ospravedliteľného dôvodu nekonal. V tomto období okresný súd rozhodol o návrhu na odmenu iného obhajcu v predmetnom konaní, čo potvrdzuje nesústredenost' jeho postupu v namietanom konaní. Okresný súd túto skutočnosť vo svojom vyjadrení k sťažnosti označuje ako „zrejmu nedopatrenost'“. Okresný súd v skutkovo a právne jednoduchej veci meritórne rozhodol po uplynutí 14 mesiacov od doručenia návrhu sťažovateľa, pričom označené uznesenia v čase rozhodovania ústavného súdu ešte nenadobudli právoplatnosť.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v trestnom konaní porušené bolo.</p> <p>Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € .</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	IV. ÚS 152/04, II. ÚS 217/06, I. ÚS 371/09

spisová značka	IV. ÚS 442/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
0	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. decembra 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote v konaní o určenie vlastníckeho práva, ktoré začalo v roku 1999.
ratio decidendi	1. Predmetom namietaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe, ktorou sa sťažovatelia domáhajú určenia, že poručený (otec sťažovateľky v 1. rade) bol ku dňu svojej smrti vlastníkom v žalobe označených nehnuteľností. Namietané konanie po právnej stránke tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy

	<p>okresných súdov, a preto ho nemožno považovať z právneho hľadiska za zložité. Vychádzajúc z obsahu spisu ústavný súd zároveň hodnotí namietané konanie zo skutkového hľadiska za pomerne zložité, a to najmä vzhľadom na postupné rozširovanie okruhu jeho účastníkov, z ktorých niektorí žili, resp. žijú v M., čo vyvolalo potrebu zisťovať celý rad skutočností preukazujúcich ich procesnú legitimitáciu, a to aj prostredníctvom štátnych orgánov M.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd nezistil žiadne závažnejšie okolnosti, ktoré by prispeli k výraznejšiemu predĺženiu namietaného konania. Zo spisu vyplýva, že v doterajšom priebehu namietaného konania sťažovatelia niekoľkokrát menili návrh na začatie konania, a to jednak z hľadiska upresňovania okruhu účastníkov konania, ako aj z hľadiska navrhovaného petitu, na čo mali právo. Tieto skutočnosti nepochybne mali určitý vplyv na doterajšiu dĺžku konania, keďže okresný súd sa musel s týmito procesnými návrhmi sťažovateľov vysporiadať a rozhodnúť o nich, čo nemožno pripísať na jeho ťarchu. Sťažovatelia poskytovali okresnému súdu potrebnú súčinnosť pri zisťovaní údajov o účastníkoch konania a reagovali včas na jeho výzvy a dožiadania.</p> <p>3. Namietané konanie prebieha už viac ako dvanásť rokov bez toho, aby okresný súd vo veci meritórne rozhodol, čo signalizuje, že doterajší priebeh namietaného konania je poznamenaný ako celok neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu, čo okrem iného potvrdzuje skutočnosť, že prvé tri pojednávania vo veci museli byť odročené na neurčito v zásade bez prejedania veci, keďže okresný súd nedisponoval dostatočnými informáciami o účastníkoch konania a potrebnou listinnou dokumentáciou, ďalej skutočnosť, že okresný súd vymedzil okruh účastníkov konania až uznesením z roku 2007, skutočnosť, že okresný súd rozhodol o zmene petitu žaloby až 6. augusta 2007, napriek tomu, že sťažovateľka v 1. rade o to žiadala už podaniami z 23. novembra 2001, resp. 17. decembra 2004, ďalej skutočnosť, že okresný súd opakovane žiadal sťažovateľov, resp. ich právneho zástupcu o údaje týkajúce sa identifikácie a pobytu účastníkov konania, resp. ich právnych predchodcov, napriek tomu, že mu sťažovatelia oznamovali, že ich nemajú k dispozícii, resp. že ich nevedia získať (okresný súd navyše žiadal od nich aj informácie, ktoré už mal k dispozícii) a odporúčali súdu, aby ich získal úradnou cestou (na základe medzinárodnej dohody o poskytovaní právnej pomoci).</p> <p>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu porušené boli.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi v 1. rade sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a sťažovateľovi v 2., 3., 4. rade každému v sume po 2 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 455/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ján Luby</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. decembra 2011</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v exekučnom konaní, ktoré začalo v roku 2003.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>1. Rozhodovanie o návrhoch na odklad exekúcie a návrhoch na zastavenie exekúcie tvorí štandardnú súčasť agendy okresných súdov, a preto nemožno napadnuté konanie hodnotiť z právneho hľadiska ako zložité. Z faktického hľadiska nemožno považovať napadnuté konanie za zložité.</p>

	<p>2. Ústavný súd v správaní sťažovateľa nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na jeho ťarchu.</p> <p>3. Zásadným pochybením, v dôsledku ktorého však došlo k bezdôvodnému spomaleniu exekučného konania, je skutočnosť, že okresný súd dosiaľ nerozhodol o návrhu sťažovateľa na odklad exekúcie podanom 22. februára 2010, hoci o tomto návrhu bol povinný rozhodnúť v lehote 30 dní v súlade s § 56 ods. 4 Exekučného poriadku.</p> <p>Dĺžku doby, počas ktorej sa súdny spis opakovane z dôvodu odvolacieho konania nachádzal na krajskom súde a ktorú okresný súd nemohol ovplyvniť, nebolo možné z objektívnych dôvodov pripočítať na jeho ťarchu.</p> <p>Okrem už uvedeného pochybenia týkajúceho sa rozhodovania o návrhu na odklad exekúcie okresný súd dosiaľ vôbec nereagoval ani na návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie z 2. marca 2011.</p> <p>Postupom okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 333,33 €.</p>
Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06

spisová značka	IV. ÚS 441/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. januára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o žalobe sťažovateľa, ktorou sa domáha náhrady škody v súvislosti s nevyplatením výťažku z dražby. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala právnu či faktickú zložitost' veci.</p> <p>2. Správanie sťažovateľa ako účastníka namietaného konania ústavný súd hodnotí ako aktívne a súčinnosťné.</p> <p>3. Prvý úkon vo veci vykonal okresný súd až po trinástich mesiacoch od doručenia žaloby a následne bol vo veci v podstate nečinný viac ako dva roky. Namietané konanie trvá už viac ako dva a pol roka, pričom procesná aktivita okresného súdu sa v tomto období minimalizovala len na procesné úkony k doplneniu spisovej dokumentácie, t. j. nemožno ju hodnotiť ako činnosť smerujúcu efektívne k meritórnemu rozhodnutiu veci v primeranom čase.</p> <p>Neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu došlo v namietanom konaní k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.</p> <p>Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € .</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	I. ÚS 23/03

spisová značka	IV. ÚS 466/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. januára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2001.
ratio decidendi	<p>1. V napadnutom konaní sa sťažovateľ domáha od odporcu zaplatenia peňažnej sumy. Uvedený typ sporov patrí do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade tieto konania nie sú ani po právnej, ani po skutkovej stránke zložité. Napadnuté konanie nevykazuje žiadne črtu právnej alebo skutkovej zložitosti.</p> <p>2. Ústavný súd hodnotiac priebeh napadnutého konania nezistil skutočnosti, ktoré by z pohľadu doterajšej dĺžky konania bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa.</p> <p>3. Okresný súd bol v prevažnej časti jeho doterajšieho priebehu v podstate nečinný. Okrem výzvy právneho zástupcovi sťažovateľa a nariadenia pojednávania, ktoré bolo z dôvodu neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu odročené na neurčito, bolo napadnuté konanie do podania sťažnosti ústavnému súdu poznačené úplnou nečinnosťou okresného súdu.</p> <p>Doterajším postupom okresného súdu v konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote dohovoru. Okresnému súdu sa prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € za primerané finančné zadostučinenie.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 496/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	12. januára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody z choroby z povolania, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania, v ktorom sťažovateľ namieta zbytočné prieťahy, je rozhodovanie o jeho žalobe, ktorou sa domáha proti žalovanej zaplatenia náhrady škody z titulu choroby z povolania. Povaha namietaného konania vyžaduje zo strany konajúceho súdu mimoriadnu starostlivosť. Vec nie z právneho hľadiska zložitá, pričom zo skutkového hľadiska je pomerne zložitá, a to najmä vzhľadom na znalecké dokazovanie, ktoré v priebehu konania treba vykonať v záujme spravodlivého rozhodnutia vo veci.</p> <p>2. Sťažovateľ ako účastník súdneho konania neprispel k predĺženiu doterajšieho priebehu namietaného konania, naopak, v priebehu konania bol aktívny a poskytoval vo veci konajúcemu súdu požadovanú súčinnosť.</p> <p>3. Okresný súd vo veci konal v zásade plynulo od podania žaloby do vydania uznesenia o priznaní znaleckej odmeny. Následne však v namietanom konaní došlo k viacerým obdobiam neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu. Ďalší postup okresného súdu zameraný na zabezpečenie znaleckého posudku z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia infektológie ústavný súd hodnotí ako nesústreďený a neefektívny.</p> <p>V doterajšom priebehu namietaného konania došlo k zbytočným prieťahom, a teda</p>

	aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Okresnému súdu sa prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € .
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 160/03, IV. ÚS 19/04, IV. ÚS 261/07

Spracovala : Mgr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.